No. 207 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 31 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten Augustus.

Gisteren was het gerucht weder vrij algemeen verspreid van eene veranderung van ministerie, en werd gezegd dat de ordonnantien der nieuwe benoemingen terstond na 's Konings terugkomst van Eu in den *Moniteur* zouden verschijnen. Het gerucht is ongegrond; evenmin echter dat er in den raad een vrij groot verschil van gevoelen heeft bestaan, doch dat men zich ten laatste verstaan heeft.

— De generaal *Bertrand*, die *Napoleon* op St. Helena bijgebleven is, is dezer dagen te Bordeaux aangekomen en aldaar met de grootste geestdrift door de bevolking ontvangen.

— Het half officieel blad, de *Moniteur Parisien*, deelde gisteren avond de volgende berigten uit het Oosten mede:

» De kapitein *Anselme* is den 5den augustus te Alexandrie aangekomen. De consuls der vijf mogendheden hebben zich onmiddelijk bij den onderkoning vervoegd en aan de ontvangen bevelen gevolg gegeven, door hem te kennen te geven, dat de bemiddeling hunner hoven voor de schikking der bestaande moeijelijkheden tusschen hem en de Porte, door deze laatste aangeboden en aangenomen was geworden.

» *Mehemed-Ali*, na op nieuw betuigd te hebben, dat hij niets zoo zeer wenschte dan den voorspoed, den roem en de onschendbaarheid van het Ottomannische rijk, heeft zijn leedwezen te kennen gegeven, dat de door hem gedane voorstellen niet aangenomen waren geworden, op nieuw verklarende dat hij van deze niet kon afwijken; hij heeft daarbij gevoegd, dat hem niets overbleef dan de voorstellen af te wachten, welke de groote mogendheden vermeenden hem te moeten doen.

» Wat het ottomannische eskader betreft, in deze conferentie is daarvan niet gesproken en de mededeeling der gezanten aan hunne consuls, maakt er geene melding van. De consuls hadden echter vroeger en herhaaldelijk, maar vruchteloos getracht derzelver tenuggaaf te bewerken.

» De kapitein *Caillen* schrijft uit het kamp van Marasch, den 19den julij, dat de tijding van den dood van sultan *Mahmud* en de troonsbeklimming van zijn zoon *Abdul-Medschid*, den vorigen dag officieel bij *Ibrahim*-pacha ontvangen was, die terstond honderd kanon- en millioenen geweerschoten had doen lossen, om deze groote gebeurtenis te vieren.

» Het schijnt zeker dat *Hafiz*-pacha met 10 à 12,000 man troepen te Malatia is.

» Niets was er veranderd in de stelling van het leger van *Ibrahim*, zoals wij die vroeger opgegeven hebben, en er werd volstrekt aan geen voorwaartsche beweging gedacht."

— De bijzondere berigten in de dagbladen van Marseille houden tijdingen uit Alexandrie tot den 10den en uit Beyrut tot den 6den Augustus. In een der bijzondere brieven, zijnde van den 6den, wordt de aankomst vermeld van *Muffi*-Bey, van wege de Porte naar Alexandrie gezonden, om den onderkoning te melden, dat de Porte de bemiddeling der Europesche mogendheden aangenomen heeft. Men was toen, volgens dezen brief, te Alexandrie reeds onderrigt dat de Porte besloten was geweest om aan de eischen des onderkonings toe te geven; de oostersche kwestie was daardoor van zelve beslecht en eene bemiddeling onnoodig geworden, toen *Chosrew*-pacha met grotigheid het aanbod der groote mogendheden had aangenomen, om alles weer in 't onzekere te stellen. Voorts wordt hier de brief medegedeeld door *Chosrew*-pacha aan *Mehemed* geschreven om hem van het jonst besluit der Porte kennis te geven. Daarin heet het nu:

» In den brief dien ik de eer had door *Akif*-Effendi U. H. toe te zenden, sprak ik van de overgave bij erfelijkheid slechts van de egyptische gewesten, maar dit was slechts een vorm, die gebruikt werd om U. H. zijne vrijgiftenis aan te kondigen. Voor het overige had *Akif*-Effendi niet in last om over de zaken te handelen, maar slechts om U. H. de wenschelijkste van alle tijdingen, die van dezelfs gratie over te brengen. Uit dien hoofde vergat ik U. H. meerdere inlichtingen te geven. Hoe het zij, al de grootwaardigheid-bekleeders der verhevene Porte, vereenigd met mij, dat gij de grootste zekerheid en alle moedige waarborgen had, om gereed om hunne pogingen met de uwe te vereenigen voor den voorspoed van het rijk, zoo had, ik na de hooge bevelen van Z. H. omzien doorlachtigen meester ingewonnen te hebben, aan een Minister van de Porte, *Said*-Effendi, in last gegeven, zich bij U. H. te vervoegen, ten einde zich met haar te verstaan over de gedane vorderingen, over de diensten die zij voornemens is te bewijzen en over de te nemen maatregelen in de tegenwoordige omstandigheden." Hierop wordt het aanbod van de gezanten der groote mogendheden vermeld, waarvan de Porte, na rijpe beraadslagingen, vermeend had zich niet te kunnen onttrekken, en wel op grond, dat de weigering, nu de mogendheden zich reeds aanpatig met de zaken hadden bezig gehouden, zou strijden met de Europesche gebruiken, beleedigend zijn voor de mogendheden, en aangezien den staat van zaken, moeijelijkheden kon baren voor de turksche natie; terwijl, ten gevolge van de door den onderkoning verkregen gratie en de gevraagde onwerpen van vriendschap, de waarborgen eener buitenlandsche medewerking overbodig werden en de fijnheidkonst in de schikking der zaken van weinig belang.

In denzelfden brief, uit Alexandrie van den 6den, wordt gezegd, dat *Mehemed* geantwoord had aan de consuls, dat hij had gehoopt dat in zijne vorderingen zou bewilligd worden, dat hij den oorlog niet zou voeren, maar in zijne tegenwoordige gesteldheid zich handhaven en de gebeurtenissen afwachten.

De nota door de gezanten der vijf mogendheden bij de Porte ingediend, van welke *Chosrew*-pacha de copij in zijn brief aan *Mehemed*-Ali toezendt, luidt in den volgenden inhoud:

» De ondergeteekenden hebben dezen morgen van hunne respectieve gouvernementen instructien ontvangen, inhoudende welke zij de eer hebben de Verhevene Porte te kennen te geven, dat de overeenstemming der vijf groote mogendheden in de Oostersche aangelegenheden verzekerd is, en haar aansporen, om alle bepaalde beschuldigingen tegen haar medewerking, te schorsen, in afwachting van de uitwerking der belangstelling die zij haar toedragen."

Konstantinopel 27 Julij 1839.

(get.) *Ponsonby*, baron *Stumer*, graaf *Königsmark*, baron *Roussin*, *Boutinieff*. Gezanten van Engeland, Oostenrijk, Pruissen, Frankrijk en Rusland.

In een bijzonder berigt uit Alexandrie van den 10den wordt gezegd dat *Ibrahim*-pacha ernstig ongesteld zou zijn. Andere berigten spreken daarvan echter niet. — Ook had zich het gerucht te Alexandrie verbreid, na de aankomst der engelsche stoomboot, dat een korps engelsche troepen in Kubal zou binnengetrokken zijn.

Uit Beyrut wordt van den 6den bevestigd, dat de egyptische troepen dezelfde stellingen die vroeger vermeld, zijn blijven behouden. In Syrie scheen het rustig uit strijd met de berigten voor eenige dagen uit Konstantinopel over Duitschland gekomen. De zoon van *Mehemed-Ali*, *Said*-pacha, was aan boord zijner marine te Beyrut aangekomen. De eerste afdeeling der karavane van Bagdad, groot 700 kameelen, was te Damaskus gekomen.

— Omtrent de Spaansche zaken wordt uit Bayonne van den 25sten geschreven, dat don *Carlos*, de Prins van Asturie, de infant *St. Sebastiaan*, *Manoto*, *Villareal* en andere karlistische hoofden den 22sten te Elorrio waren. Don *Carlos* had aan de beide parlementaires van de opgestane troepen het bevel medegegeven, dat deze laatste zich naar Lecumberry moesten begeven. *Espartero* had eene beweging gemaakt tegen het fort San Antonio de Urquiola op een berg gelegen, die met de Pena d'Urduna is verbonden. Deze stelling werd door vier kompagnien en eenig geschut verdedigd. Het leger van *Espartero* had Durango bedreigd dat op twee uren afstands van Urquiola is gelegen. Middelerwijl *Espartero* deze beweging uitvoerde, had *Castaneda* met een deel van het garnizoen van

Bilbao, Lodupe en Areta aangevallen, doch *Simon la Torre* had dezen aanval afgewezen.

(Bijzondere berigten zeggen, dat volgens eene depeche uit Bayonne van den 26sten, *Espartero* den 21sten zich van Durango zou meester gemaakt en *Castaneda* Areta bezet hebben; doch dit zal nadere bevestiging vereischen.)

— De Madridsche Courant van den 21sten houdt de benoeming van *J. P. Rivera* tot minister van marine in de plaats van den heer *Feraz*, die geweigerd had, uithoofde van den staat zijner gezondheid.

De generaal *O'Donnell* heeft bij eene depeche aangekondigd, dat hij het fort Tales in de lucht heeft doen springen.

— Ter beurze liepen verscheidene geruchten, zoo als van den dood des vorsten *Metternich's* enz. Ook scheen men vertrouwt over de houding van *Mehemed*-Ali, na de van hem gedane vordering. Dit alles had echter weinig invloed op den koers. De notering was heden (28 *Augustus*) 5 pCt. 112,60; 3 pCt. 83,70; Nap. r. 101,40; Sp. Ardoin 21¼; Rom. L. 102½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 27sten Augustus.

Het lijk van den onlangs te Kissingen overleden hertog *van Nassau* is in het familiegraf te Weilburg bijgezet, zonder dat daarbij bijzondere plegtigheden hebben plaats gehad.

Z. M. de Koning van Wurtemberg is, in den avond van den 22sten, van Hoogstdeszelfs Italiaansche reis, te Friedrichshafen teruggekeerd.

Van de Servische grenzen wordt, onder dagteekening van den 14den, gemeld, dat Vorst *Milosch* geweigerd heeft, zijn zoon, Prins *Michael*, uit te leveren aan de commissie, welke belast was om hem af te halen, ten einde denzelven aan het hoofd van het Servisch bewind te plaatsen.

In berigten door de *Augsburgsche Zeitung*, nog steeds van den Divan te Konstantinopel gegeven, worden grooten lof toegebragt aan den werkzamen ijver en de goede maatregelen die *Chosrew*-pacha in het bestuur der openbare aangelagenheden aan den dag legt en tot welken einde het algemeen strekken. Bijzonder legde hij zich toe op de reorganisatie van het leger, hetwelk niet zoo geheel ontbonden was als men in de aanvang geloofde en nog een kern van 30,000 man gereede troepen uitmaakte, waaronder 4000 Egyptenaren, die, 't geen te zeker bijzonder was, ongetwijfeld dat *Ibrahim*, bij tegenspoed weinig op zijne troepen kon rekenen, eerst na den slag van Nesib overgeloopen waren.

Uit Alexandrie wordt ook de komst vermeld van den agent van *Mehemed*-ali te Konstantinopel, met den brief van *Chosrew*-pacha (*zie Frankrijk hierboven*) waarin hem de *heerschappij over Egypte, Syrie en Candea* toegezegd word, maar tevens de verbindtenis der Porte, om niets zonder overleg der Europesche mogendheden te doen, zoodat deze tot het vredestraktaat hunne toestemming behouden te geven. Voorts wordt hier gezegd, dat de generaal thans gedeeld consul te Alexandrie in de eerste plaats op de terugzending der Ottomannische vloot hadden aangedrongen en dat de Onderkoning afzag van zijne eischen opzigtelijk de verwijdering van *Chosrew*-pacha. In den aanvang had *Mehemed* niets willen hooren van de terüggave der vloot alvorens *Chosrew* verwijderd was; later had hij echter drie dagen tijd van bedenken verlangd. Met geduldige verwachting werd zijn antwoord te gemoet gezien.

ENGELAND.

LONDEN, den 28sten Augustus.

Gisteren heeft H. M. de koningin zich in plegtigen optogt naar het Huis der lords begeven, alwaar ook de leden van het Huis der gemeenten vergaderd waren, en heeft aldaar, de tegenwoordige zitting van het parlement gesloten met de volgende aanspraak die door H. M. met eene heldere stem en met gepasten nadruk werd uitgesproken:

» Mylords en Heeren!

» Daar de openbare werkzaamheden tot een einde gebragt zijn, heb ik thans den aangenamen pligt te vervullen, om u van uwe langdurige en door werkzaamheid gekenmerkte bijwoning van het Parlement te ontslaan.

» Ik verheug mij, dat een eindverdrag tusschen Holland en België, waarover onder bemiddeling der vijf mogendheden is onderhandeld, de geschillen tusschen die beide landen beslecht en den vrede van Europa tegen gevaren, waaraan deze zoo lang blootgesteld is geweest, beveiligd heeft. *Dezelfde overeenstemming, die deze ingewikkelde vraagstukken tot een vreedzaam einde bragt, heerscht met opzigt tot de zaken van het Oosten. De vijf mogendheden zijn alle even-zeer vast besloten, om de onafhankelijkheid en de onschendbaarheid van het Ottomannische Rijk te handhaven; en ik vertrouw, dat deze eensgezindheid eene voldoende schikking zal verzekeren omtrent zaken, die voor geheel Europa van het grootste gewigt zijn.*

» Het heeft mij het opregtste genoegen verschaft, in staat geweest te zijn, om eene verzoening tusschen Frankrijk en Mexico te helpen tot stand brengen. Daar mijne aandacht steeds op het bewaren van de zegeningen des vredes voor mijne onderdanen gerigt is, ben ik ten hoogste verheugd, als ik mij eene gelegenheid ten nutte kan maken, om misverstand tusschen andere mogendheden weg te nemen.

» Ik heb onlangs met den Koning der Franschen eene overeenkomst gesloten, berekend, om aan geschillen een einde te maken, die in de laatste jaren tusschen de visschers van Groot-Brittannie en van Frankrijk ontstaan zijn. Deze overeenkomst zal, daar zij aanleidingen tot twist wegneemt, strekken om het verbond tusschen de twee landen, dat zoo voordeelig vóór beiden en zoo bevorderlijk aan de algemeene belangen van Europa is, op hechtere grondslagen te vestigen.

» Met volharding zal ik voortgaan in het voeren der door mij aangeknoopte onderhandelingen, ten einde alle de mogendheden der Christenwereld te overreden van in een algemeen verbond voor de geheele uitdelging van den slavenhandel te treden; en ik vertrouw, dat, onder den zegen der Voorzienigheid, mijne pogingen voor eene zoo regtvaardige zaak met eenen gunstigen uitslag zullen worden beloond.

» Ik betreur, dat de oneenigheden, die tot de verwijdering van mijnen gezant van het hof van Teheran hebben geleid, nog niet door de Perzische regering op eene voldoende wijze uit den weg zijn geruimd.

» Met het doel om de verbindtenissen te vervullen, waarvan ik u bij de opening der tegenwoordige zitting kennis heb gegeven, heeft de gouverneur-generaal van Indie een leger zich aan de andere zijde van den Indus in beweging doen stellen; het strekt mij tot veel voldoening, in staat te zijn van u te verwittigen, dat tot nu toe geen tegenstand aan het voortzetten dier onderneming geboden is; en daar is alle reden om te hopen, dat de gewigtige doeleinden, voor welke deze krijgsverrigtingen ondernomen zijn, ten laatste bereikt zullen worden.

» Ik heb met veel goedkeuring de oplettendheid opgemerkt, die gij aan den inwendigen toestand van het land geschonken hebt. Ik hecht geheel mijn zegel aan de maatregelen, die gij voor het bewaren der orde, het beteugelen der misdaden, en het beter beheer der geregtigheid in deze hoofdstad beraamd hebt; en ik heb eene hartelijke goedkeuring verleend aan de wetten, die gij mij tot vestiging eener meer afdoende politiemagt in de steden, waar dit meer bijzonder vereischt werd, en tot het bereiken van het gewigtig doel eener algemeene uitbreiding van het burgerlijk gezag in het land, hebt aangeboden.

» Mijne heeren van het huis der gemeenten,

» Ik dank u voor den ijver en de bereidwilligheid, met welke gij de onderstandgelden voor de dienst van het jaar hebt toegestemd.

» Het is met voldoening, dat ik tot de vermindering van het tarief der brievenporten mijne toestemming gegeven heb. Ik vertrouw, dat de te dezen aanzien doorgegane wet eene opbeuring en aanmoediging voor den handel zal te weeg brengen; en dat zij door het gemakkelijker maken van het onderling verkeer en van de briefwisseling, de bron van vele maatschappelijke voordeelen en verbeteringen zijn zal. Ik heb bevelen gegeven tot het doen der voorbereidende stappen, opdat zoo spoedig tot dit oogmerk vereischte nasporingen en schikkingen haar vol beslag zullen hebben erlangd, aan de bedoelingen van het Parlement voldaan worde.

» De voordeelige voorwaarden, op welk een aanzienlijk bedrag van de ongevestigde schuld in vaste staatsschuldbrieven is veranderd, hebben een voldoend bewijs opgeleverd van het vertrouwen, dat zoowel op het krediet en de hulpbronnen des lands, als op uw vast besluit om de nationale goede trouw ongeschonden te bewaren, gesteld wordt.

» Mylords en heeren,

» Met groot leedwezen heb ik mij zelve gedwongen gezien, om de kracht der wetten te doen werken tegen de zoodanigen, die niet langer hun opzet verheelden, om met geweld de wettige overheden te wederstaan en de staatsinstellingen des lands omver te werpen. De plegtige regtsbedeeling voor de hoven van justitie en de onverschrokkene toepassing der wetten door allen wier pligt zulks medebragt, hebben dadelijk de pogingen tot stoornis der orde doen ophouden, en ik vertrouw vastelijk, dat het gezond verstand van mijn volk en deszelfs gehechtheid aan de staatsregeling, tot de verdere handhaving van wet en orde zal medewerken, die voor de bescherming des behoeftigen even noodzakelijk is, als voor het welzijn van de meer gegoede standen der maatschappij."

De parlementszittingen zijn tot den 24sten October geschorst; het tijdstip der nieuwe bijeenkomst zal echter waarschijnlijk, gelijk gelijk gewoonlijk geschiedt, meer dan eens verlengd worden. Bij den optogt der koningin heeft het volk hier en daar blijken van afkeuring gegeven; de politie-beambten hebben echter met weinig moeite, het uitjouwen van het volk doen ophouden.

Met genoegen wordt in de aanspraak opgemerkt de overeenstemming der groote mogendheden omtrent de oostersche zaken; ook merkt men op dat in deze aanspraak weder melding gemaakt wordt van de naauwe vriendschap met Frankrijk, dat in de vorige het geval niet geweest is.

— In de jongste zittingen van de beide parlementshuizen, hebben sommige leden nog vragen gedaan wegens de buitenlandsche zaken, doch weinig beteekenende antwoorden erlangd. De minister *Melbourne*,

heeft alleen eenige geruststellende verzekeringen wegens de handhaving der rust op de grenzen van Kanada gedurende den aanstaanden winter gegeven, en ook van zijne hoop, dat de vijandelijkheden tusschen Frankrijk en Buenos-Ayres een spoedig einde zouden nemen, gesproken. Op eene vraag van den heer *d'Israëli* in het lagerhuis, of de aftreding van den kanselier der schatkist, den heer *Spring Rice*, eene verandering in het staatkundig stelsel aanduidde, heeft een der leden van het kabinet een ontkennend, of ten minste een ontwijkend antwoord gegeven. Den 27 heeft lord *Palmerston* in het lagerhuis gezegd, dat de zeemagt op de kusten van Afrika, ook door eene gewapende stoomboot, zou worden versterkt, opdat de slavenhandel te krachtdadiger mogt worden tegengegaan.

— Gisteren waren de fondsen genoteerd: 3 pCt. gec. 91 ½; Ned. 2½ pCt. 53⅝; ditto 5 pCt. 103 drie achtste; Sp. Ardoin 20⅝; Braz. 76.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten Augustus.

L'Indépendant vermeent thans te kunnen melden, dat de heer *J. de Chimay* benoemd geworden is, tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den koning der Belgen bij Z. M. den koning der Nederlanden.

— Uit Oostende vernemen wij dat de chef van den generalen staf *Hurel* en de minister van buiten- en binnenlandsche zaken *Detheux* dingsdag aldaar gearriveerd zijn, en met den koning gearbeid hebben. Ook de buitengewone gezant *Servaes*, met zijn secretaris, de hertog *van Bassano*, hebben zich derwaarts begeven.

Voorts vernemen wij dat de koning en koningin alsnu gisteren van Ostende, in plaats van naar Engeland, zich eerst naar Treport zullen inscheepen, om de koninklijke fransche familie op het kasteel van Eu te bezoeken, en vervolgens naar Engeland zullen overzeken om koningin *Victoria* op Brighton te bezoeken.

— De hollandsche en belgische commissarissen voor de schel de vaart, na zoo lang over hetgeen de vaart zelve betreft te hebben beraadslaagd, houden zich, naar men vernoemt thans bezig met de punten het loodswezen betreffende.

— De heer *Fallon*, lid der Utrechtsche commissie, bevindt zich sedert zondag te Brussel.

— De uitleiding van den spoorweg van Gent naar Rijssel, die thans voltooid is van Gent tot aan Deijnze-Peteghen, is laatstleden dinsdag voor de eerstemaal over zijne geheele uitgestrektheid, zijnde 17,600 ellen, bereden. De afstand van Gent tot Deijnze is in 31 minuten afgelegd.

— De heeren *de Berlot* en *Thalberg* bevinden zich beiden op dit oogenblik te Brussel.

— De Ardoins stonden heden te Antwerpen op 19.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Augustus.

Men vernoemt uit 's Hage, dat de terugreis van H. K. H. Mevrouw de Prinses *Albert* van Pruissen naar Duitschland, welke heden zou hebben plaats gehad, tegen maand uitgesteld is, en dat Z. M. de Koning dien ten gevolge nog eenigen tijd Hoogstdeszelfs verblijf op het paleis in het Bosch zal verlengen.

H. K. H. Mevrouw de Prinses *Frederik* der Nederlanden is, met Hoogstderzelver dochter, Prinses *Louisa*, den 25sten dezer, uit Silezie te Berlijn aangekomen.

Het Provinciaal Dagblad van dit gewest vermeldt, dat Z. Exc. de heer staatsraad, gouverneur dezer provincie, in den loop der aanstaande week, deszelfs rondreize door dit gewest vervolgen zal, en door Z. H. E. G. dien ten gevolge op *Donderdag den 4den September eerstkomende*, geene audientie worden verleend.

— Naar wij vernemen zullen er eerstdaags de volgende veranderingen in de garnizoenen der artillerie plaats hebben: De twee kompagnien van het 4de bat. art. nat. militie, die te Venlo liggen, gaan naar 's Hertogenbosch, en zullen ter eerstgemelder plaats vervangen worden door twee kompagnien van het 3de bat. veld-art., komende van Maastricht. Eene komp. van het 4de bat. art. nat. mil. vertrekt uit Grave naar 's Hertogenbosch, terwijl te Grave twee komp. van het 1ste bat. veld-art., van Deventer gevacht worden. Eene komp. van het 4de bat. art. nat. mil. zal uit 's Hertogenbosch naar Oosterwijkenberg verlegd worden, ter vervanging van de kompagnien schutterij, die even als die welke thans te Gorinchem en te Bergen-op-Zoom liggen, met de overige drie kompagnien van dat bataillon te Haarlem zullen bijeenkomen, om aldaar ontbonden te worden, zullende die komp. welke te Gorinchem garnizoen houdt vervangen worden door twee kompagnien van het 4de bat. art. nat. mil. thans te 's Hertogenbosch liggen, en de overige door kompagnien van het 4de bat. art. nat. militie uit Delft. De komp. van het 1ste bat. veld-art. thans te Haarlem liggende zal naar Naarden gedirigeerd worden ten einde aldaar garnizoen te houden.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men:

» Men vernoemt, dat door H. K. H. de Erfprinses *van Oranje* de naturalisatie is toegekend aan onzen stadgenoot, den muzijkmeester *S. Samehtini*, voor het aanbieden van een door hem vervaardigd muzijkstuk op het gedicht van den heer *A. van der Hoop jr.*, getiteld *Welkom in Nederland*, alsmede dat daarbij aan hem de vrijheid is verleend, om gemeld stuk, 't welk weldra door den druk zal worden openbaar gemaakt, aan H. K. H. op te dragen."

— In de *Utrechtsche Courant* leest men:

» Van wege den heer majoor *Bodegrave*, met het kommando der Utrechtsche mobiele schutterij tijdelijk belast, is ten gevolge van Z. M. besluit van 4 Augustus ll. aan Z. E. den staatsraad, gouverneur dezer provincie overgebragt het vaandel, voor gemeld korps gedient hebbende, en vroeger door eenige ingezetenen der gemeente Zeist ten geschenke aangeboden. Dit vaandel, bestemd om ter bestendige gedachtenis te strekken van betoonde *trouw* en *moed*, is met eene gepaste toespraak door den genoemde staats-ambtenaar overgenomen en in de vergaderkamer van HH. gedeputeerden Staten met eene aan de gebeurtenis herinnerende inscriptie ten blijvend aandenken geplaatst geworden."

Dezelfde Courant vermeld het volgend ongelukt: » Heden morgen zijn van de houtenstijgers naar beneden geslagen twee werklieden, die aan den toren van de nieuwe Roomsche kerk, op de Oude Gracht, werkten. Een hunner is zwaar gewond, en de andere geheel verpletterd, latende deze eene zwangere vrouw en twee kinderen na."

— Het Amsterdamsch *Handelsblad* vermeldt het treffend geval, dat een schippersknecht, bij gelegenheid van het huwelijk zijns jongen baas, eenige vreugde-schoten willende doen, zijn negenjarig zoontje waarschuwt, voor het geladen geweer uit den weg te gaan, doch bij de aansporing daartoe zelf op het geweer valt, waardoor de haan overgaat en het kind bijna levenloos voor zijne voeten ligt. De prop van het geladen geweer was het kind door den schouder gegaan. Hoezeer het knaapje nog in leven is, verkeerde het echter in het grootste gevaar. Hoe de gesteldheid van den vader hieronder is, zal wel geene beschrijving behoeven.

— Het bouwen van een lokaal voor een provinciaal geregthof, de arrondissements regtbank en het kantongeregt te Zwolle is, den 26 dezer, aangenomen door den heer *P. van Limburgh*, voor eene som van *f* 75,000.

Onlangs is door een der heeren gouverneurs aan het hoofdbestuur inlichting gevraagd, of en in hoe verre, sedert dat de overeenkomsten met België zijn bekrachtigd, certificaten van voldoening aan de nationale militie, aldaar afgegeven, gehouden kunnen worden voldoende te zijn, om daarop de hier te lande wonende of zich alhier ophoudende Belgen ten huwelijk op te nemen.

Ter beantwoording van deze vraag en tot wegneming van den hieromtrent reeds gerezen twijfel, heeft Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, den heeren gouverneurs verwittigd, dat, ten gevolge van de bekrachtiging van de overeenkomst met België, het tot dat Rijk behoorende grondgebied thans, in opzigt tot Nederland, als vreemd land zijnde te beschouwen, hieruit alzoo voortvloeit, dat zoo min als door eenig authentiek bewijs, bevattende de vervulling der verpligtingen, ten aanzien van de krijgswet in het land hunner geboorte bijvoorbeeld Pruissen, Hannoveranen, enz., de voldoening of niet-voldoening aan de wet op de nationale militie hier te lande kan worden bewezen, te dien effecte, dat de belanghebbenden zouden kunnen geacht worden daardoor ontheven te zijn van de overlegging van het, bij art. 197 der wet van den 18den Januarij 1817, gevorderde certificaat LL., even zoo min ook een in België af te geven certificaat van voldoening aan de nationale militie, al ware het ook dat deze verpligting vervuld was, ten tijde toen de beide nu afgescheiden Rijken nog vereenigd waren, ten voormelde einde als onvoldoende is te beschouwen. Geboren Belgen derhalve, die hier te lande een huwelijk verlangen aan te gaan, en niet in de tegenwoordige Nederlanden, maar in gemeenten thans tot België behorende, de verpligtingen ten aanzien der nationale militie vervuld hebben, moeten, met opzigt tot de toepassing van het aangehaalde wets-artikel, even als alle andere vreemdelingen behandeld worden, dat is: zij moeten, alvorens ten huwelijk te kunnen worden toegelaten, zoo zij niet vallen in de termen van de wet van den 21sten December 1824 (*Staatsblad no.* 76), van de voldoening aan deze verpligting *hier te lande* door hunnen, of zijns, om welke redenen ook, niet kunnende doen, door Z. M. worden ontheven van de overlegging van het certificaat LL.

HUISREGELEN.

7.

Wie goed wil vergaren,
Moet leeren bewaren.

Hoe dikwijls herinner ik mij op het St.-Nikolaas-feest, als ik na mijne vrouw met hare kinderen op dien grooten feestdag zie ontspringen, hoe mijne moeder, telkens bij de groote schatten van allerlei lekkernijen, die het kinderhart zoo zeer toelachten, ons met een vriendelijke wenk dagelijks toeriep:

Kinderen! die wat spaart heeft wat!

met deze les gewapend hadden wij elken dag van nieuws de vrijheid, 't zij een groot, of een klein stuk St.-Nikolaas te kiezen. Zoo

kwam er toen reeds dagelijks een kleine strijd in het kinderlijk hart, waarvan ik mij nog zeer duidelijk weet te herinneren, dat het mij in den beginne, als de voorraad van lekkernijen nog groot was, onmogelijk was een klein stuk te nemen, maar naderhand, als ik zoo van lieverlede de steenpilaren zag verdwijnen, de man of de vrouw van kookendeeg, de haan, of het huis, ja dan begon ik wel eens naar het kleinste te tasten, in de hoop dat de voorraad toch niet te spoedig als gansch gering, voor mijne oogen mogt verschijnen, en ten laatste zelfs was het mij geene kunstmeer, het beste stuk tot het laatste te bewaren. Maar, zoo deed onze moeder met alle onze kinderlijke lekkernijen; het was steeds bij de uitdeeling met het merkteeken: *die wat spaart heeft wat*, bestempeld. Maar, o! hoe menig genot werd daardoor ook verlengd! Hoe werd het kinderhart in zijne teugellooze begeerte getemperd! Hoe kwam juist hierdoor allengskens een vermogen van zelfoverwinning in de ziel van den kleinen knaap, die hoe langs hoe meer de wijsheid van zijne moeder leerde kennen, en elken volgenden dag van nieuws overtuigd werd, van de waarheid van het woord, *die wat spaart heeft wat!*

Ik heb aan dit woord in het vervolg mijns levens eenen veel uitgebreideren zin leeren geven, en wel door de dagelijksche ontmoeting van een van die zonderlinge wezens, die zoo veel merkwaardigs voor den nadenkenden mensch bezitten; van eenen armen onnozelen knaap, den zoon eener weduwe. Deze jongen had iets gansch ongemeens. Hij zwierf geheele dagen de wegen en velden rond. Altijd liep hij voort, zonder stil te staan of om te zien. Overal had hij zijne oogen, en al wat hij vond, nam hij mede. Gij zoudt misschien gelooven dat hij zich nu en dan iets zoude toegeëigend hebben van hetgeen hem niet toekwam; maar dat zoude hij nimmer doen. Hoogeerlijk, zat er een bewaargeest in hem, zoo zeldzaam, als voordeelig voor zijne moeder. Geen stukje drooghout vond hij, dat hij haar niet te huis bragt. Geen spijker dien hij het leggen; geen veertje zelfs; geen stukje glas; niets wat eenige mogelijke waarde had of zoude kunnen hebben voor zijne goede moeder, ging hij voorbij; alles bragt hij haar mede. In den beginne zag de goede vrouw daarin eene nuttige tijdpassering voor haren zoon. Naderhand werd het haar eene kleine tegemoetkoming in haar sober onderhoud; want zij behoefde, toen Harmen groot werd, nimmer voor brandhout te zorgen; de goede knaap vond overal zoo veel sprokkelhout, dat hij zijne moeder ruim van brand voorzien konde. Soms konde de goede vrouw haar huisgezin van brood voorzien, enkel uit de korenaren die haar oppassende knaap haar te huis bragt. Naderhand leerde zij hem kamillebloemen, klapzoen, en ik weet niet wat al zoeken, die zij dan verkocht. Maar haar gansche echterhuis was eene verzamelplaats van wonderlijke weggeworpene dingen, die allen nog eenige waarde hadden. De lompen voor den papiermaker, de stukken heen, het glas, het oud ijzer enz., om er nog eens eene rufling mede te doen. Zoo werd haar arme jongen haar verzorger, en nimmer vergeet ik het, hoe de goede knaap, toen zijne moeder stierf, geen hand meer uitstak, geen wandeling meer deed, niet meer zocht of bewaarde, maar haar weinige dagen later volgde, naar die plaats, waar zijn ligchaam zijnen geest niet meer beletten zal, vrij te denken en vrij te handelen.

Ik zag dien knaap dagelijks, en leerde veel van hem. Ik begreep, dat in elke goede huiselijke inrigting, eene stipte bewaarmethode eene eerste vereischte is, zal men immer zoover komen, dat men het tot eenige overwinst brengt.

Zoo vond men dan ook bij mij, van den eersten dag mijner aanvaring der pachthoeve, een zoldertje voor oud ijzer. Een werkplaatsje waar ik eenig timmermans-gereedschap heb, en waarheen ook het kleinste plankje gebragt wordt, dat mij dikwijls naderhand zoo goed te pas gekomen is, dat ik op een nieuwe plank niet om beginsel aan te breken. Ik heb dezelfde bewaarzucht over mijne velden, boomgaarden, over mijne weide ingevoerd, waar ik steeds de methode volge, alles in den volkomensten stand te houden, zoodat geen boom sterft, die ik niet hoe vervangen, geen haag kwijnt voor dewelke ik niet alle zorg tot herstelling over heb. Zoo gaat er niets verloren. En daar de mest, *ofschoon geene heilige*, gelijk het spreekwoord zegt, *echter wonderen doet waar zij wordt*, zoo is mijne mesthoop steeds de verzamelplaats van elke groene en derzelver stof die tot niets eenig nut heeft, waardoor dezelve veel grooter is dan die mijner omgevende vrienden, en ik, met hulp derzelve, dag aan dag in mijnen tuin en op den akker de groote wonderen van groeikracht zie te voorschijn treden.

In mijnen tuin wast geen onkruidje, dat met terstond verdelgd wordt, en mijne vrouw laat geen zaadje van eenige groente verloren gaan, maakt met de uiterste zorgvuldigheid in flesschen en dozen alle bare zaden, erwten en peulen en wat het ook zijn mage, terwijl ik zelf steeds voor de beste soorten de grootste zorg koester.

Maar dit bewaren strekt zich verder uit, ook over mijne huiselijke aangelegenheden. Nimmer komt er een pakje, waarvan het touw met een mes mag doorgesneden worden. Neen, wij ontknoopen het met eene pennevrij, en menigmaal is het geschied, dat mijne kinderen daarna een touwtje zonder knoop noodig hebbende, dat zij het in de lade vonden, waar het ter nedergelegd wordt.

Ik ben geen vriend van mijne kinderen speelgoed te geven. Een gesneden hontje voldoet even goed aan het oogmerk, en kan ligt vervangen worden. Maar hetgeen zij ontvangen, moet steeds behandeld worden. De oudere kinderen doen dit voor de jongeren; ik draag hun voor de oudsten. Geen prent gaat verloren, alles wat los wordt, moet in een boek geplakt worden. Zoo vinden de kleinen weder wat de grooteren reeds gebruikten; zoo wordt het boek een familieboek.

Geen kleed wordt afgelegd, dat niet nog eens verpast wordt; en ofschoon vele menschen den jood hun afgelegd goed voor geld verkoopen, zoo geloof ik toch, dat in ons huishouden, waar alles gebruikt wordt, tot het ons in onzen stand niet langer past, waarna het eenen armen gegeven wordt, veel meer ware zuinigheid heerscht. Immer toch verruilt men; men wordt dikwijls door de zucht tot iets nieuws zoo gedreven, dat men het goede oude mede in den koop geeft. Dit vindt bij ons niet plaats.

Wij hebben allen een en dezelfde zucht tot instandhouding, langen weg van bewaring; terwijl wij dagelijks om ons heen zien, hoe antijg deze deugd en hoe nadeelig haar verzuim is.

Ik wil er u eenige voorbeelden van aanhalen.

(Vervolg hierna.)

178ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

5de Trekking. N°. 18242, *f* 1000; N°. 2055, *f* 7500; N°. 25124, *f* 1000; N°. 25334, *f* 1500.

6de » N°. 24096, *f* 1000; N°. 603, een premie van *f* 2500.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (29 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54 5/16, ½; ditto 5 pCt. 101½, 102; Kasbill. 20 drie achtste; Am. Syndic. 99 drie achtste; Handelm. 11/16, ⅛; O. Indie 5 pCt. 100, 99 derde; Aandeln 19 1/16; uitgest. 5½; oude Russen 104½; Columb. 20 drie achtste.

Na een langdurig en smartelijk lijden, overleed heden tot mij en mijner kinderen bittere droefheid, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 12 jaren, mijne teeder geliefde echtgenoot Vrouwe EMMERICA CATHARINA SEBILLA ELEMANS, in den ouderdom van 34 jaren.

Amersfoort,
28. Augustus 1839.

P. A. C. VAN WICKEVOORT CROMMELIN.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, brengen bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat hun gevolge den terugkeer tot den staat van Vrede, voortaan de KERMISSEN en JAARMARKTEN alhier ter Stede, als vroeger gebruikelijk zullen plaats hebben en dat voor de ALLERHEILIGEN-MARKT, invallende op *Zondag den 3den November aanstaande*, de UITING voor de Standplaatsen zal geschieden, ten Stadhuize, op *Dingsdag* den 29. October te voren, des middags ten 12 ure; alsmede dat alle verzoeken en aanvragen, *gracluriz* zullen behooren te worden gedaan aan den Commissaris van Policie, met opgave der grootte van de KRAMEN of TENTEN, in Nederlandsche maat, aan wien ook de vereischte PATENTEN zullen moeten worden vertoond; tevens moede tot narigt dient, dat geene DOBBELAARS, BLIKSEMMERS, HOROSCOOPTREKKERS enz., zullen toegelaten en tegen alle BEDELARIJ ten strengsten zal toegezien worden.

Breda, den 29. Augustus 1839.

De ROY, vz.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUKES.

*** Door verandering van woonplaats, biedt men binnen *'s Hertogenbosch* aan, tegen billijke voorwaarden en gemak omtrent de betaling, terstond over te geven: Een zeer nette welingerigte KRUIDENIERS-AFFAIRE en SLIJTERIJ, met alle daarzelfs toebehooren, het HUIS des verkiezende daarbij in huur over te nemen, gelegen op eenen goeden stand en waarin die affaire met succes wordt uitgeoefend, en die voor verdere uitbreiding vatbaar is.

Adres met gesloten vrachtvrije Brieven, onder de letter K, bij de Boekhandelaars en Courantiers E. LION & ZONEN, te *'s Hertogenbosch*.

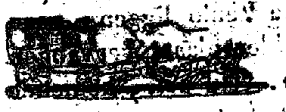

POSTWAGEN-ONDERNEMINGEN

CONCORDIA,

Vertrekken dagelijksch aan het Hôtel *de Kroon*, te *Breda*.

Te beginnen Maandag 2 September e. k., zal het vertrek der Diligence bepaald zijn na de aankomst der Wagens uit *België*,

Naar *Tilburg*, *'s Bosch* en *Eindhoven*, in plaats van te 12 ure, te 12 ure 's middags, ten einde een uur vroeger te *Tilburg* en *'s Bosch* aan te komen.

Naar *Tilburg*, *'s Bosch*, *Eindhoven*, *Grave*, *Nijmegen*, *Elst*, *Doesburg*, *Zutphen*, *Harden*, *Ruurlo*, *Graeffe*, *Winterswijk*, *Deventer*, *Zwol*, *Meppel*, *Assen*, *Groningen* en *Leeuwarden*, des morgens ten 2¼ ure.

Naar *Arnhem*, om aldaar aan te komen voor het vertrek der Stoomboten op *Emmerik*, *Duisselorp*, *Coblentz* en *Mainz*, des morgens ten 2¼ ure.

's Bosch, Augustus 1839.

H. BOGAERTS.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.